

B46

Duurzaam veilig en shared space: een vergelijking

Samenvatting

Bij de inrichting van de openbare ruimte zijn op dit moment twee belangrijke filosofieën in zwang. De een is gebaseerd op vijf weloverwogen veiligheidsprincipes(Duurzaam Veilig) de ander gaat uit van de kracht van de oorspronkelijke situatie en het sociale gedrag van de gebruikers.(SharedSpace)

De centrale vraag is wat zijn de grote verschillen en overeenkomsten en hoe zijn deze twee principes te combineren? Daarnaast is gekeken waar ze het best toegepast kunnen worden en hoe ze elkaar kunnen versterken.

De eerste voorzichtige conclusie is dat een mix van beide filosofieën het beste resultaat geeft.

Trefwoorden

duurzaam veilig, shared space, verkeersveiligheid, wegontwerp

Duurzaam veilig

Duurzaam veilig is een systeemaanpak die in plaats van een curatieve benadering uitgaat van een preventieve benadering. De visie duurzaam veilig gaat uit van de mens als maat der dingen. Dit is uitgewerkt in vijf principes die ieder op hun eigen wijze bijdragen aan het verwezenlijken van een duurzaam veilig wegverkeer. Doel is (ernstige) ongevallen te

3

voorkomen en daar waar dat niet mogelijk is de kans op ernstig letsel te reduceren.

Veiligheidsprincipes:

- Functionaliteit van wegen;
- Homogeniteit van massa's, snelheid en richting;
- Herkenbaarheid van de vormgeving van de weg en voorspelbaarheid van het wegverloop en het gedrag van weggebruikers;
- Vergevingsgezindheid van de omgeving (fysiek) en de weggebruikers onderling (sociaal);
- Statusonderkenning: de verkeersdeelnemer is bewust bekwaam.

Resultaten

Het effect op de objectieve verkeersveiligheid is groot gebleken: 30% minder ernstige verkeersongevallen in 2007 ten opzichte van 1998. De gebruiker van de weg stelt nog wel kanttekeningen bij de uitvoering van duurzaam veilig. Wegbeheersers zouden nog eenduidiger hun wegen moeten (her)inrichten.

Shared space

Shared space is een alternatief concept voor de inrichting van de openbare ruimte. De kern van shared space is dat straten en pleinen in steden en dorpen worden vormgegeven als mensruimte die sociaal gedrag tussen alle gebruikers bevordert. Een ruimte, waarin mensen hun vrijheid, verantwoordelijkheid en autonomie kunnen ontplooiën, waarin ze dingen met

elkaar kunnen regelen; en vooral een ruimte die ontworpen en ingericht is samen met die mensen die haar gebruiken.

Uitgangspunten:

- Openbare ruimte is hart van de samenleving;
- Overheid is 'facilitator';
- Integrale aanpak;
- Inrichting nodigt uit tot veilig verkeersgedrag.

Resultaten

Er is nauwelijks nog onderzoek naar de resultaten van shared space gedaan. Op basis van informele berichtgeving zijn over het algemeen positieve ervaringen met pilotprojecten in binnen- en buitenland te melden. Een aandachtspunt is de positie van kwetsbare verkeersdeelnemers zoals kinderen, senioren en gehandicapten.